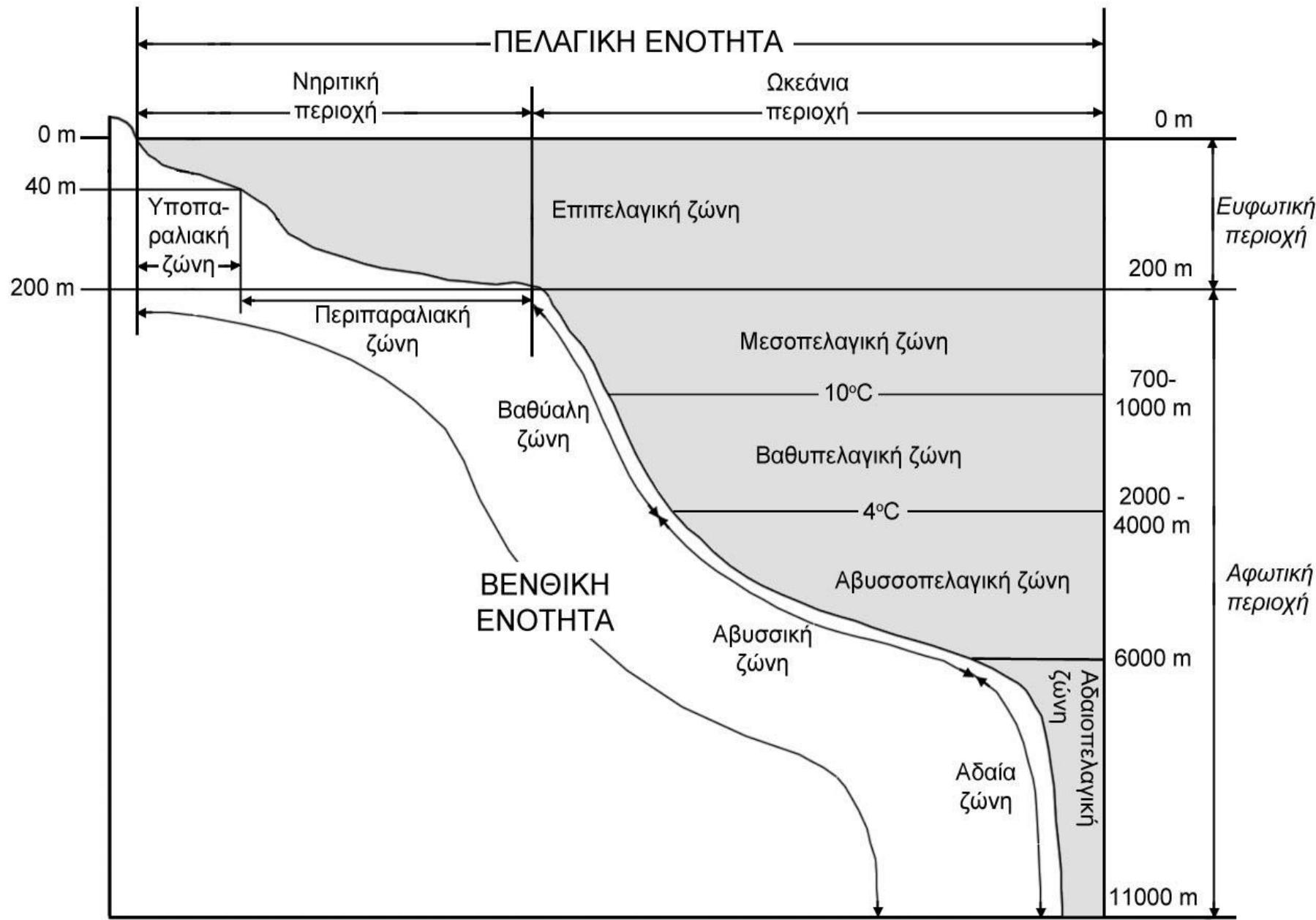

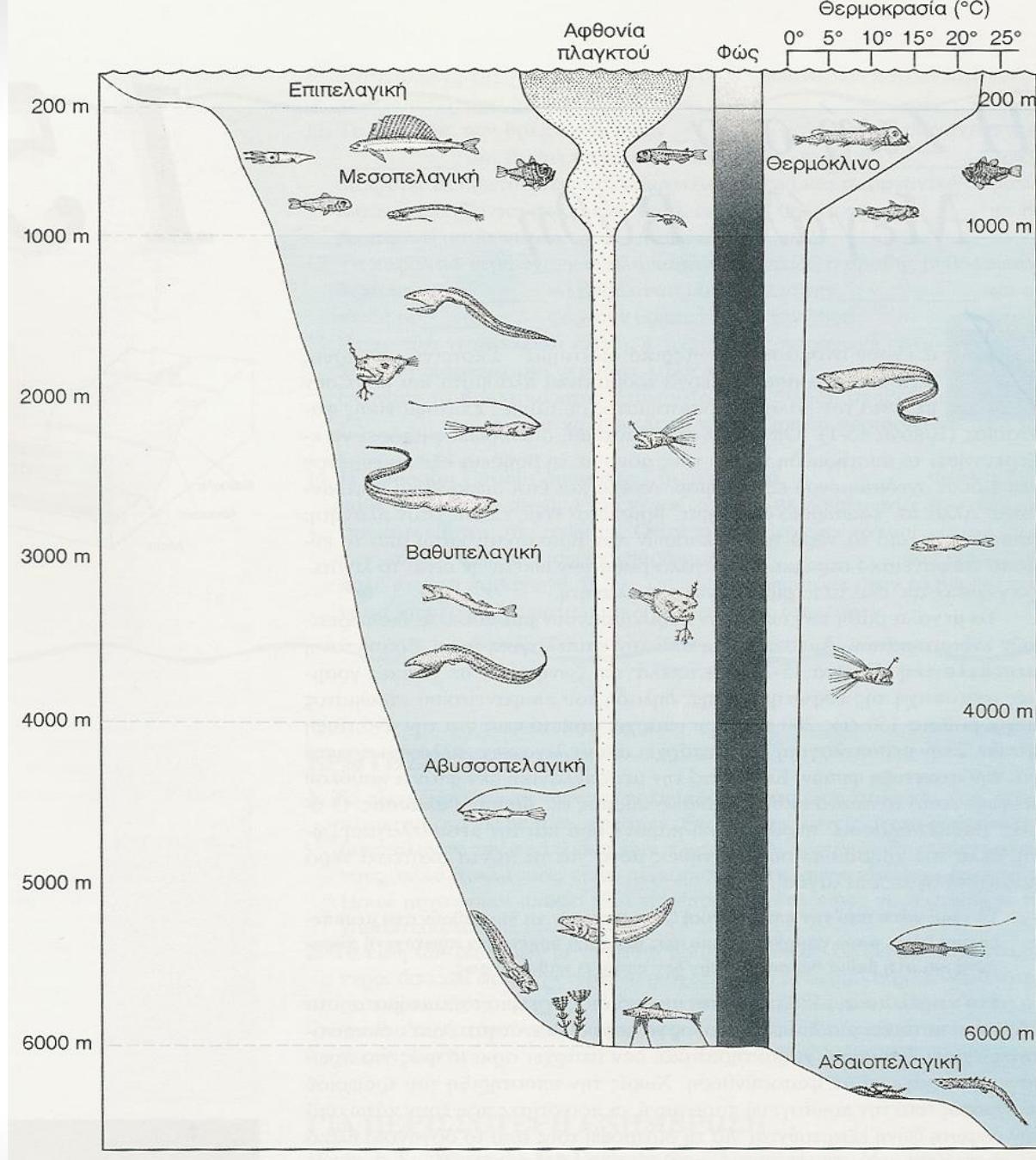
ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Α2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Βαθυπελαγική Ζώνη (1000-4000m)
- Αβυσσοπελαγική Ζώνη (4000-6000m)
- Αδαιοπελαγική Ζώνη (Ωκεάνιες Τάφροι, 6000-10000m)

'Οι συνδήκες ζωής μεταβάλλονται ελάχιστα; Συνεχές σκοτάδι, Μικρή Θερμοκρασία (1-2 °C), Αλατότητα σχεδόν αμετάβλητη'

Εικόνα 15-2 Η ζωή στη μεσοπελαγική ζώνη και τη βαθιά θάλασσα, συνδέεται στενά με την αφθονία των πλαγκτού και την ένταση του φωτός στη σήμη του νερού.

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- Χρωματισμός
 - Όχι Αντισκίαση
 - Ζωοπλακτονικοί οργανισμοί κυρίως **καφε-γκρίζο** ή **λευκό-φαιο** χρώμα
 - Περισσότερα **Ψάρια** με **μαύρο χρώμα**
 - Γαρίδες** με **κόκκινο χρώμα** (χωρίς βιολογική σημασία)

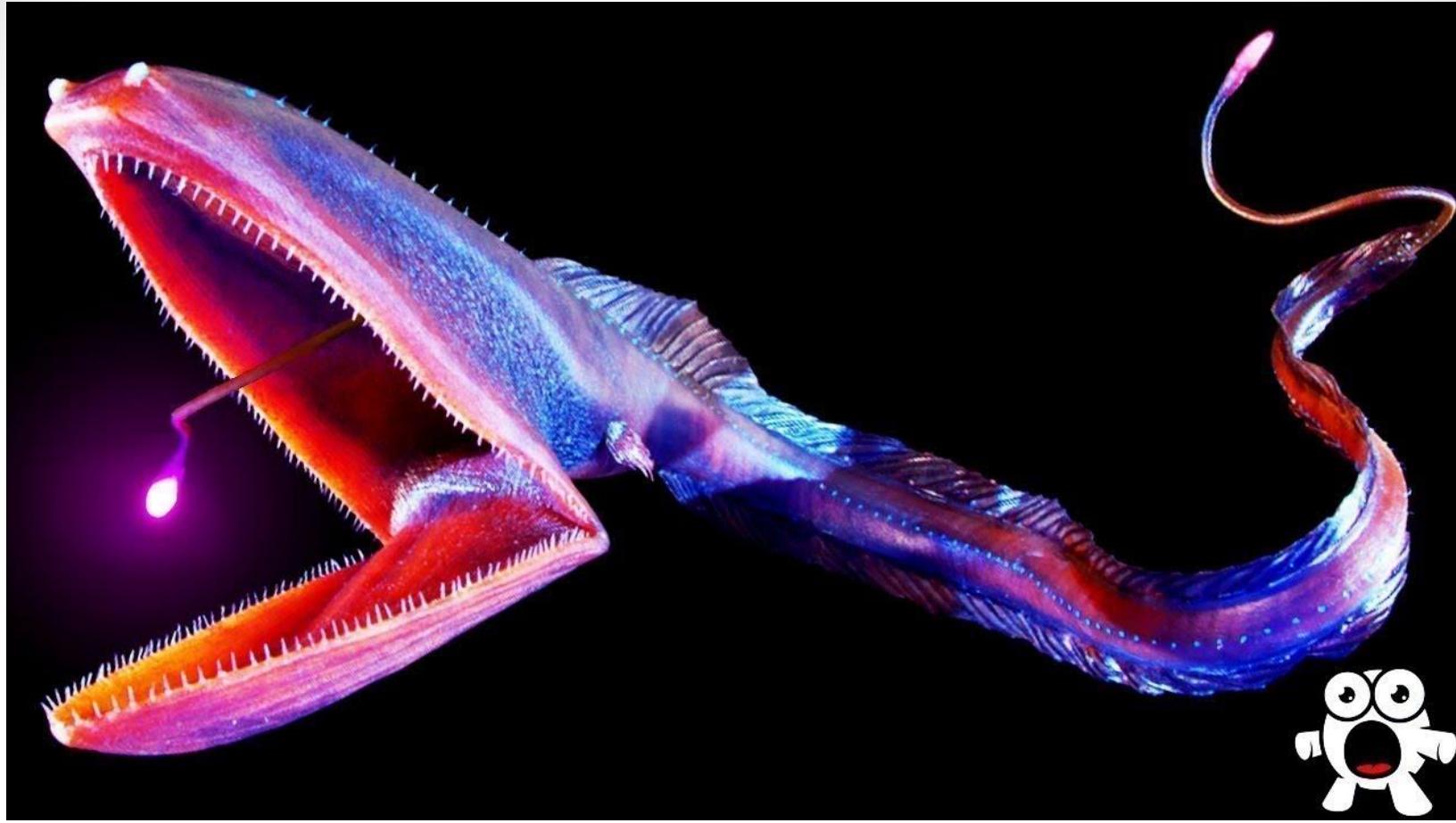

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Βιοφωτισμός**
 - Το ίδιο διαδεδομένος** όπως και στη μεσοπελαγική ζώνη
 - 'Όχι για Αντιφωτισμό** – παραλλαγή περιγράμματος
 - Αριθμός φωτοφόρων **μικρότερος** από αυτόν που συναντάται στα ζώα της μεσοπελαγικής
 - Φωτοφόρα **τοποθετημένα στη ράχη και τις πλευρές** και όχι στη κοιλιά
 - Βιολογική σημασία: προσέλκυση **λείας, επικοινωνία, ερωτροπία** για **αναπαραγωγή**

NATIONAL
WILD

Οι ερευνητές προσπαθούν να αξιοποιήσουν το φαινόμενο του βιοφωτισμού προκειμένου να δημιουργήσουν προϊόντα που θα ζήλευαν όλοι ούσαι ασχολούνται με την αναπτυξιακή γεωπονία

Οι «φωτεινοί» πελαγικοί οργανισμοί έλκουν πάντοτε επισκέπτες στα ενυδρεία, όπως αυτό της Σιγκαπούρης που μίας φορά πάθηκα μεδουμάνικη

Οι περισσότεροι από εμάς θα έχουμε δει πυγολαμπίδες σε κάποιου υπερβολικού περιπάτου μας στην Ελάσσα. Κάποιοι, μάλον πει τυχερό, ναυτικοί που έχουν περάσει νότια τον Ιόνιο Οκεανό θα έχουν ζήσει το φαινόμενο της θάλασσας που εκπέμπει αρκετά σ' αρκετά. Σήμερα οι ερευνητές προσπορεύονται να αξιοποιήσουν το φαινόμενο του βιοφωτισμού, γιατί περι αυτού πρόκειται, προκειμένου να δημιουργήσουν προϊόντα που θα ζήλευν όλοι οσοι ασθενώνται με τη νανοτεκνολογία. Οι υγιεινές προτίμους τα πάντα για τον βιοφωτισμό, ο οποίος θα πρέπει να

αναπτύχθηκε πολλές φορές κατά τη διάρκεια της Εξέλιξης, σαν κρίνει κανές από τον αριθμό των δισφορευτικών μηχανημάτων οι οποίοι υπάρχουν για τη δημιουργία του. Ουσιαστικά ερευνήτες του Πανεπιστημίου της Χαβάης πέτυχαν να αποδειχθούν γονίδια απαραίτητα για τη δημιουργία καρακτηριστικών για τον βιοφωτισμό δομών, οι οποίες υπάρχουν σε ένα ενδημικό καλαμάρι της περιοχής (φωτογραφία κάτω). Κατά την παρούσα περίοδο, οι επιστήμονες διαπιστώνουν ότι θα οδηγούσουν τεχνολογικά τα αναπτύγματα ευ-ανθρώπων τους...

Λαμάρι μειώνει τον φωτισμό που
εκπέμπει τρόγοντας μερικά από
τα βακτήρια!

Οπαρανόλο παρατηρήσεως αναφέρθηκαν λεπτομέρειες πριν από τρία χρόνια από τη ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου της Χαρβάρι, η οποία ανέγει τις έρευνές της προσπολύωντας να ανακαλύψει τη φύση των προτεινόντων πιθανών βιολογικών μηχανισμών που διαδικασούνται στα καλαμάρια. Προς μέριμνα τούς έκπληξε, η ερευνητική διαπίστωσαν ότι δεν επρόκειτο για τους ανθρώπινους κρυσταλλώδεις πουντούν ψημάκια μέρια τα οποία μεταξύ άλλων αποτελούν και δομικά στοιχεία των νουκλεαρικών σκελετών, DNA και RNA) που απαντώνται στην πλεονότητα των "πρωτόγονων" πλειαρχών αγριοποιών. Αντίθετα, επρόκειτο για μόλις κρυσταλλοπέτριγχος φύσεως και μόλιστο από σπάνια είδη: οι ερευνητές που διηγήθησαν τις πλάκες δεν έχουν τις ομηρέες σε κανέναν άλλο οργανισμό και διμορφίζονται από σπάνια ρινούδες. Η παρούσα των προτεινόντων αυτών, οι οποίες ονομάστηκαν πρελεκτίνες προσράον, από το reef που οπιμαζόταν ανανάκαλο, επηρέασε στις πλάκες το καλαμαριό να λεπτομορφωθεί σαν το διάφραγμα μιας φωτογραφίας μηχανής, δίνοντας τη διαταύτητά στο μαλάκιο να ελέγχει την έντοση του φρεσκού που παρέντει.

Οι πλάκες-πιτούδες του καλαμάριουν αποτελούνται από ενδιάλοσσημένες στρώσεις ρε-
φλεκτίνων, οι οποίες έχουν με-
γάλη δυνατότητα αντανακλάσεων
του φωτός και κυτταροπλά-
σμάτος (το ίδιο του εσοπερι-
κού των κυττάρων) το οποίο εί-
ναι αδιαφανές. «Πάτερνος»
με τις αδιαφανείς και τις ιογυρ-
αντανακλαστικές στρώσεις των
πλακών του το καλαμάρι μπο-
ρεί να ρυθμίζει επακριβώς τη
φωτεινότητά του. Μπορεί δε να
επιτέλει σπάνισης από ένα τέ-
ραπτον έυρος από το να κρύ-
ψει εντελώς τα φωτικά που παρό-
γει με τη βοήθεια των αδιαφα-
νών στρώσεων κυτταροπλά-
σμάτος όπως το κάνει τα πλά-
κες των καβέρεψων που αντα-
κανδύων πλήρως το φως.

Οι ερευνητές δεν γνωρίζουν ακόμη πότε το καλαμάρι έχει επιτύχει να ρυθμίσει εξαιρετικά περιβάλλοντα που φέρνει, αλλά δεν είναι έργο δικού του. Ξέρουν όμως ότι η προπώπη αυτή εξελίκτηκε προσαρμογή του καλαμαριού, η οποία του εξαρκάρεις πλήρη καλύψη από τους εχθρούς του, μπορεί να έχει επιπλεούσες τεχνολογίες εφαρμογές. Η ομάδα των ερευνητών αποκλείει τα γονίδια, τα οποία τα κωδικοποιεί τη δημιουργία των περιεκτικών και ελιγμών σε ότι μπορεί να τις παράσει σε Βακτηρία. Ελίγεται δηλαδή να καταστοί τα βακτήρια στα οποία θα μεταφέρει τα γονίδια των περιεκτικών. Απότομα δε στόχος της είναι δημιουργήσατο από τη σημεταποίηση της περιβάλλοντα στην απενίσταση.

Καλαμάρι υψηλής τεχνολογίας

Ο βιοφροτυπιός, παραγγί^η φωτάς από έναν οργανισμό, είναι φαινόνεμο που κατά κύριο λόγο απαντάει σε πελαγώδης οργανισμούς, αλλά δεν λείπει και από την Έπαρχη, οποίος αποδεκτείνει την υπαρξή των πυρηνολαμπίδων και κάποιων ματαράρων. Στην πρόξει την βιοφροτυπίας είναι η κύρια πηγή φωτών στα βάθη των ακατών, που αποτελούν εξάλλου το μεγαλύτερό μέρος του κατοικήσιμου δικτύου της γης! Εκεί ένας μεγάλος αριθμός διαφορετικών μεταξύ τους οργανισμών έχει αναπτύξει την ικανότητα να εκπέμπει φως μεχρικών αντράρρεων. Ο μεγάλος αριθμός διαφορετικών ψηλών κατατάσσεται στην αντανακλαστική πλευρά των 30 δειρών κατά τη διεύθυνση της εξόδου: 1.

Το φαινόμενο, έτσι όπως το

αντιληφθείσα τον ναυτικό, δεν είναι επονέμορφο και μπορεί να παραπρεψθεί από πάσα στρατηγική σε οποιοδήποτε περιοχή και σε όλη την θάλασσα. Συνήθως αποδίδεται στα διανομογενέστερα νοικοκαταράτα φύλα, τα οποία μπορούν να αριθμήσουν αρκετά εκατοντάδες ανά Λευκό νερό. Το χαρακτηριστικό φυλος αποτελείται από τους ίδιους απόδιδεται σε «φροτείνε» βακτηρίες. Οι επιστήμονες που μελετούν την παρανόμηση του βιοφορτουμού που περιέχουν καταλήξη στο σημερινό παρανόμηση που αποτελείται από αυτό αποτελείται ικανότητα που διαθέτει περίπου το 95% των οργανισμών που ζουν στην θάλασσα μεγαλύτερο πάνω από 2.000 μέτρα, ενώ απαντάει και στην αρρώστωση που ζουν σε όλη τη θάλασσα. Ουσαί για το είδος των οργανισμών, μπορεί να πρόκειται και για φύρα, με μαλακά, μερικά λεπτά, για κοράλλια, για αιώνια

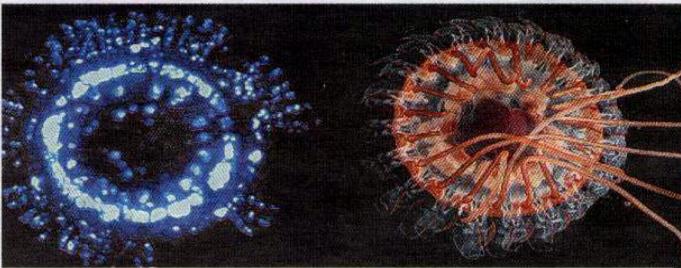
βάδες, για βακτήρια...
Πριν από περίου τέσσερα
χρόνια αμερικανοί και χαβανέ¹
ζοι ερευνητές εντόπισαν το μικροσκοπικό καλαμάρι (το μήτρα²
κού του δεν ξεπερνά τα 5 εκατοστά) *Euprymna scolopes*, το
ποιού ενδημεί στις θάλασσες

της Χαβάης και χαρακτηρίζεται από φονετές πτυσσές που διακουμούν την επιφάνειά του. Οταν προσποθήκαν να μελεπίσουν την προσέδεση αυτών των σχημάτων στη μέση, διαπίστωσαν ότι επρόκειτο για έργο ενός άλλου οργανισμού, του βακτηρίδιου *Vibrio Fischeri*, εξαρτώμενος δε λ' από τον βακτηρίδιο *Vibrio cholerae* το οποίο προκαλεί κολέα. Με αύτην τη λόγο, τα καλαμάρι φαίνονται να γίνονται τον εξόπλισμόν της χρήσιμα για την προστασία της κατά την περίοδο, και μάλιστα του επιτρέπουν να το διακοπεῖ!

Ο άλογος αυτής της παράξενης εκ πρώτης όψεως συνεπαρχής είναι τα κοινά οφέλη Σύμφωνα με το σχετικό άρθρο των επιστημόνων («Nature», Α

κέρμιος του 2001), το καλαμάρι χρέιστανται πιο φυσικές πιτζέδες για να προστατεύεται από τους εγχώριους του και το βακτήριο χρειάζεται το καλαμάρι που θα παρέχει τη διαδικασία της παρέξης τροφή. Επιπλέον, ωραία, υπάρχει, υπό το φορ των φεγγαριών η οικά του χορός πιτζέδων λαμπάριων ο μπαρούντος παραδείξει την παρουσία τους στην θέση της (κινητός φάσα) που βρίσκονται σε μεγαλύτερο βάθος από αυτό. Ξέρουμε ότι, από την πατριαρχική προέτοιμης πιτζέδης του το καλαμάρι εκπένθιτε δέσμους φωτός ως εξαιρετικών τη οικά και την ουρά κα το διό απ τα θηρεύτινα του. Ουσία το βακτήριο, ο πειρασμός

Ένα μηχανικό ομοίωμα τσούχτρας ταξιδεύει στα βάθη των ακεανών, με σκοπό να κινηματογραφήσει τα άγνωστα είδη ψαριών που ζουν στο σκοτάδι και εκπέμπουν το δικό τους φως

ΣΤΟΥΣ ΩΚΕΑΝΟΥΣ

Μια μηχανική... τσούχτρα θα καταγράψει τη ζωή

Η δόκτρη Έντη Γουάιντερ, επικεφαλής του Βιοφωτονικού Κέντρου στο Ωκεανογραφικό Ινστιτούτο Harbor Branch της Καλιφόρνιας, σκέφθηκε κάπι πρωτότυπο για να διερευνήσει τα συμπεριφορά και τον τρόπο που ζωντάνε των πλασμάτων που ζουν στην άβυσσο των ακεανών. Αντί να ακολουθήσει τη συνηθισμένη μέθοδο, δηλαδή να οργανώνει μια εξερευνητική αποστολή με τηλεκατεύθυνση με ρομπότ ή με ειδικά δίκτυα που θα έπιαναν ζωντανούς τους παράξενους κατοίκους του ακεανού πυθμένα, προτίμος η φτιάχτηκε στα πρώτα ενός ειδούς τσούχτρα που λέγεται Atolla και π οποία εκπέμπει ένα μπλε φως γύρω από το κεφάλι της. Η μηχανική αυτή κατασκευή, που κινείται σε βάθος 700 μέτρων στα α-

θήσει τους ειδικούς να καταλάβουν αυτά που θέλουν. Και στις δύο περιπτώσεις δεν είναι δυνατό να απαντηθούν με σιγουριά ορισμένα ερωτήματα, όπως σε ποιες περιπτώσεις φωσφορίζουν κάποια ψάρια, αν χρησιμοποιούν τη μέθοδο αυτή για να προσέκυνουν την τροφή τους ή για να προστατευτούν από τις επιθέσεις άλλων πλασμάτων.

Με τη μηχανική τσούχτρα τα πράγματα είναι διαφορετικά, εξηγεί η Έντη Γουάιντερ. Το ομοίωμα φτιάχτηκε στα πρώτα ενός ειδούς τσούχτρα που λέγεται Atolla και π οποία εκπέμπει ένα μπλε φως γύρω από το κεφάλι της. Η μηχανική αυτή κατασκευή, που κινείται σε βάθος 700 μέτρων στα α-

Η δρ. Έντη Γουάιντερ και το κυρίως σώμα της μηχανικής τσούχτρας που έφτιαξε για να παρατηρεί από κοντά τη ζωή στα βάθη των ακεανών. Η «τσούχτρα» Atolla εκπέμπει ένα μπλε φως

«Αυτόφωτα» ψάρια!

Στα βάθη των ακεανών ζει ένας τεράστιος αριθμός πλασμάτων που δεν έχουν καταγραφεί ακόμη. Υπολογίζεται ότι τα μισά ή και περισσότερα από αυτά τα ψάρια εκπέμπουν το δικό τους ιδιαίτερο φως. Εφόσον αποδειχθεί ότι η μηχανική τσούχτρα μπορεί να μεταδώσει εικόνες της άγνωστης ζωής στον ακεανό, τότε οι εμπνευστές του προγράμματος θα κατασκευάσουν και άλλα ομοιώματα που θα ριχθούν σε πολλές θάλασσες.

ΒΑΘΥΑΛΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Όργανα Αίσθησης-Όραση**
- Πολλά ζώα τυφλά** – ζώα που ζουν στις σπηλιές
- Μάτια όταν υπάρχουν είναι μικρά** – διάκριση οργανισμών λόγω του φωτός που παράγεται από τον βιοφωτισμό

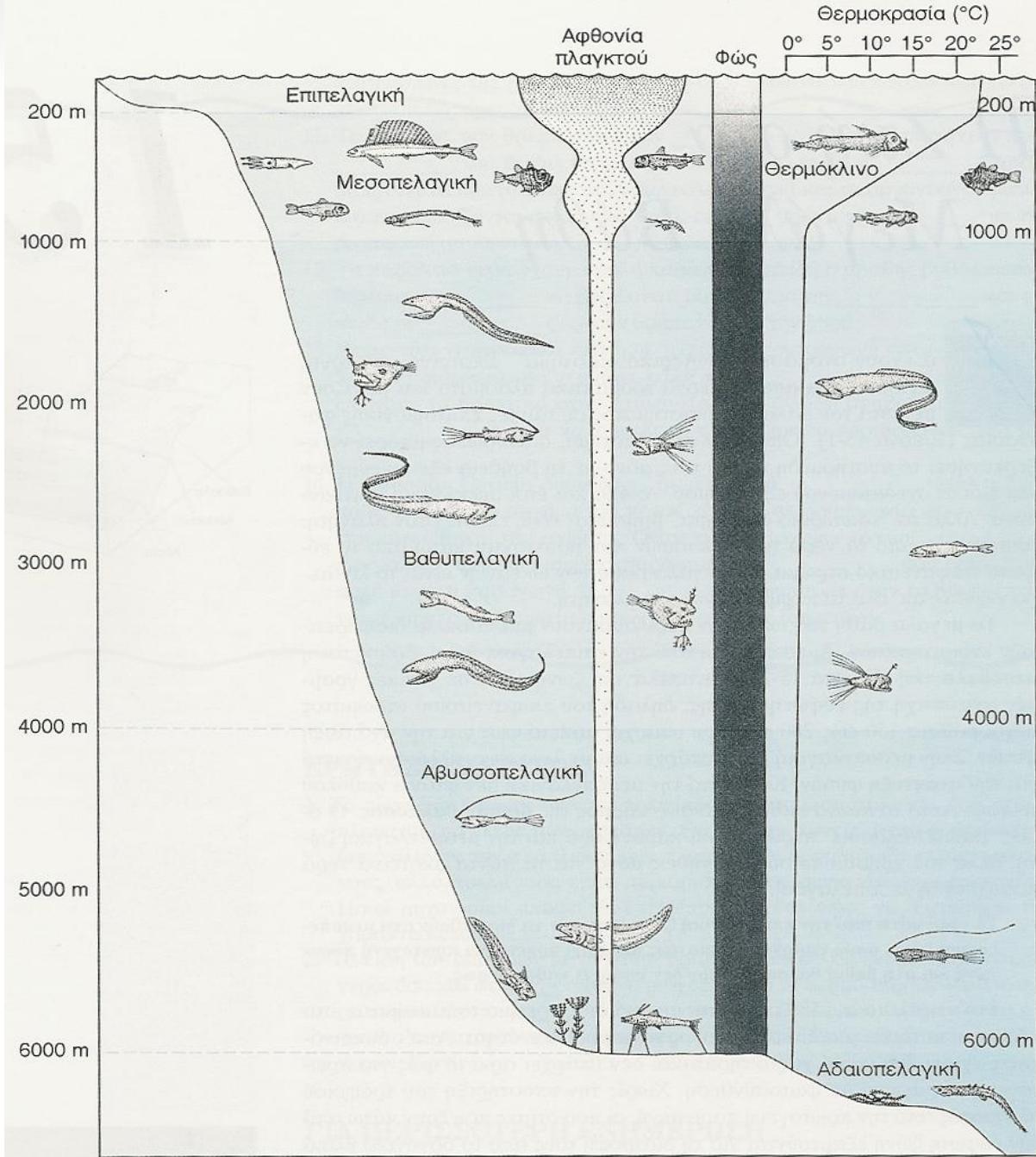

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Έλλειψη Τροφής**
 - **5% τροφής** που παράγεται στην επιπελαγική ζώνη φτάνει στις βαθιές ζώνες της πελαγικής ενότητας ⇒ **μόνιμη ανεπάρκεια τροφής ⇒ πολύ μικρή βιοποικιλότητα και μικρή αφθονία οργανισμών**
 - **κατακόρυφες μετακινήσεις** προς ανώτερα στρώματα: **απαγορευτικές λόγω μεγάλης απόστασης**

Εικόνα 15-2 Η ζωή στη μεσοπελαγική ζώνη και τη βαθιά θάλασσα, συνδέεται στενά με την αφθονία των πλαγκτού και την ένταση των φωτός στη σήμη του νερού.

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Έλλειψη Τροφής- Μείωση ενεργειακών απαιτήσεων**
 - πολύ μικρό μέγεθος ψαριών (πριονόστομα, φαναρόφαρα – 10cm)

Εξαίρεση στον κανόνα ⇒ ασπόνδυλα
(ορισμένα καρκινοειδή, μαλάκια, κλπ.) με μέγεθος πολύ μεγαλύτερο από τα είδη των αβαθών νερών: **Γιγαντισμός της βαθιάς θάλασσας**

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Έλλειψη Τροφής-Μείωση ενεργειακών απαιτήσεων**

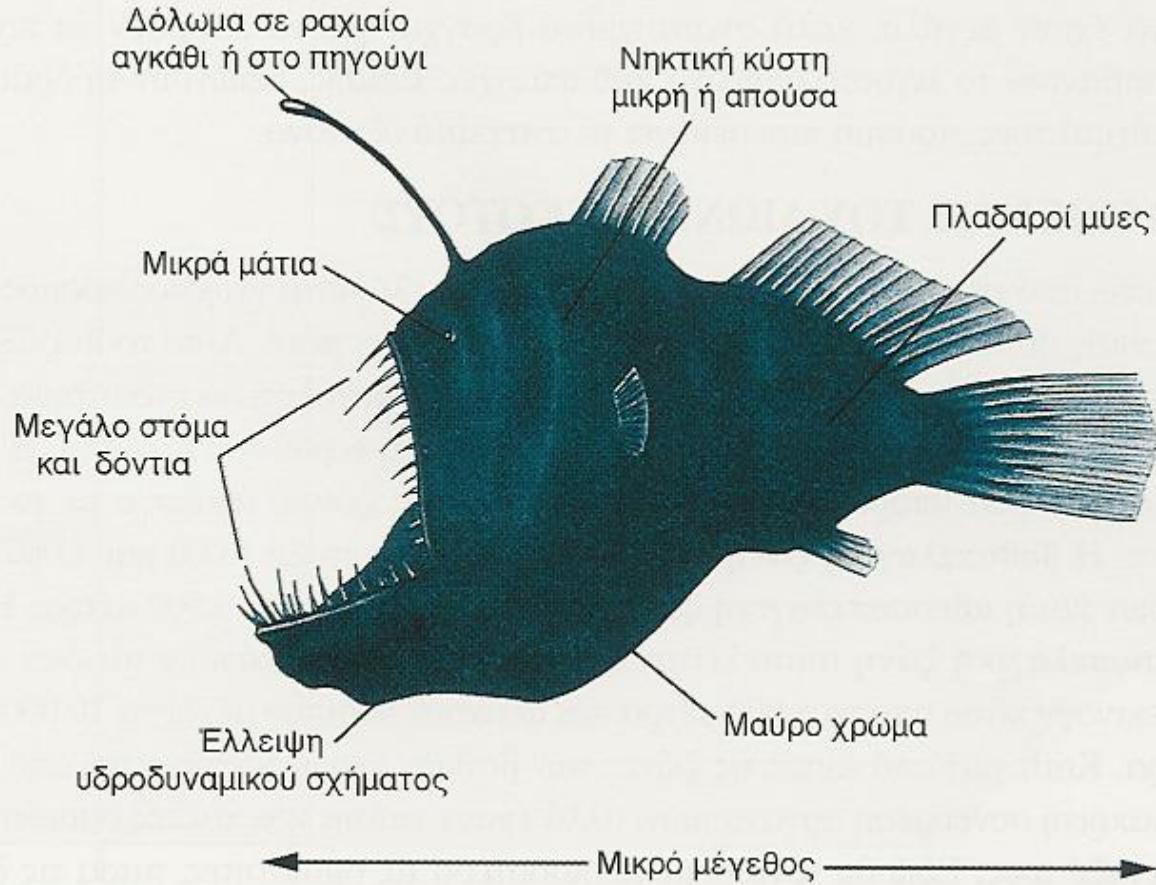
Ψάρια των ζωνών αυτών: αργοκίνητα & επιδημητικά

- πλαδαροί μύες**
- αδύναμοι σκελετοί**
- όχι λέπια**
- όχι καλά αναπτυγμένα Αναπνευστικά, Κυκλοφορικά, Νευρικά Συστήματα**

ΕΙΔΗ ΨΑΡΙΩΝ ΜΕΣΟΠΕΛΑΓΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ

Προσαρμογές Σύλληψης Λείας

Εικόνα 15-25 Μερικά τυπικά χαρακτηριστικά των βαθυπελαιγκών ψαριών. Συγχρίνετε τα με τις προσαρμογές που φαίνονται στις Εικόνες 14-22 και 15-12.

ΕΙΔΗ ΨΑΡΙΩΝ ΜΕΣΟΠΕΛΑΓΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ
Προσαρμογές Σύλληψης Λείας

ΖΩΝΗ	ΕΠΙΠΕΛΑΓΙΚΗ	ΜΕΣΟΠΕΛΑΓΙΚΗ (είδη κατακόρυφης μετανάστευσης)	ΜΕΣΟΠΕΛΑΓΙΚΗ (μη μεταναστευτικά είδη)	ΒΑΘΥΠΕΛΑΓΙΚΗ	ΒΑΘΥΒΕΝΘΙΚΗ
Εξωτερική εμφάνιση					
Μέγεθος	Μεγάλου εύρους, από πολύ μικρά μέχρι τεράστια	Μικρό	Μικρό	Μικρό	Σχετικά μεγάλο
Σχήμα	Υδροδυναμικό	Σχετικά επιμηκυσμένο και/ ή πλευρικά πιεσμένο	Σχετικά επιμηκυσμένο και/ ή πλευρικά πιεσμένο	'Όχι υδροδυναμικό, συχνά σφαιροειδές	Πολύ επιμηκυσμένο
Μυικό σύστημα	Ισχυροί μύες, ταχεία κολύμβηση	Σχετικά ισχυροί μύες	Αδύναμοι, πλαδαροί μύες	Αδύναμοι, πλαδαροί μύες	Ισχυροί μύες
Μάτια	Μεγάλα	Πολύ μεγάλα και ευαίσθητα	Πολύ μεγάλα, ευαίσθητα, συχνά περισκοπικά	Μικρά ή απουσιάζουν	Μικρά
Χρωματισμός	Αντισκίαση: σκοτεινό-χρωμη πλάτη και λευκή ή αργυρόχρωμη κοιλιά	Μαύρα ή μαύρα με αργυρόχρωμες πλευρές και κοιλιά αντιφωτισμός	Μαύρα ή μαύρα με αργυρόχρωμες πλευρές και κοιλιά αντιφωτισμός	Μαύρα	Σκοτεινά καφέ ή μαύρα
Βιοφωτισμός	Σχετικά ασυνήθιστος	Κοινός, λειτουργεί συχνά ως αντιφωτισμός	Κοινός, λειτουργεί συχνά ως αντιφωτισμός	Κοινός, λειτουργεί συχνά για την προσέλκυση λείας	Μόνο σε λίγες ομάδες

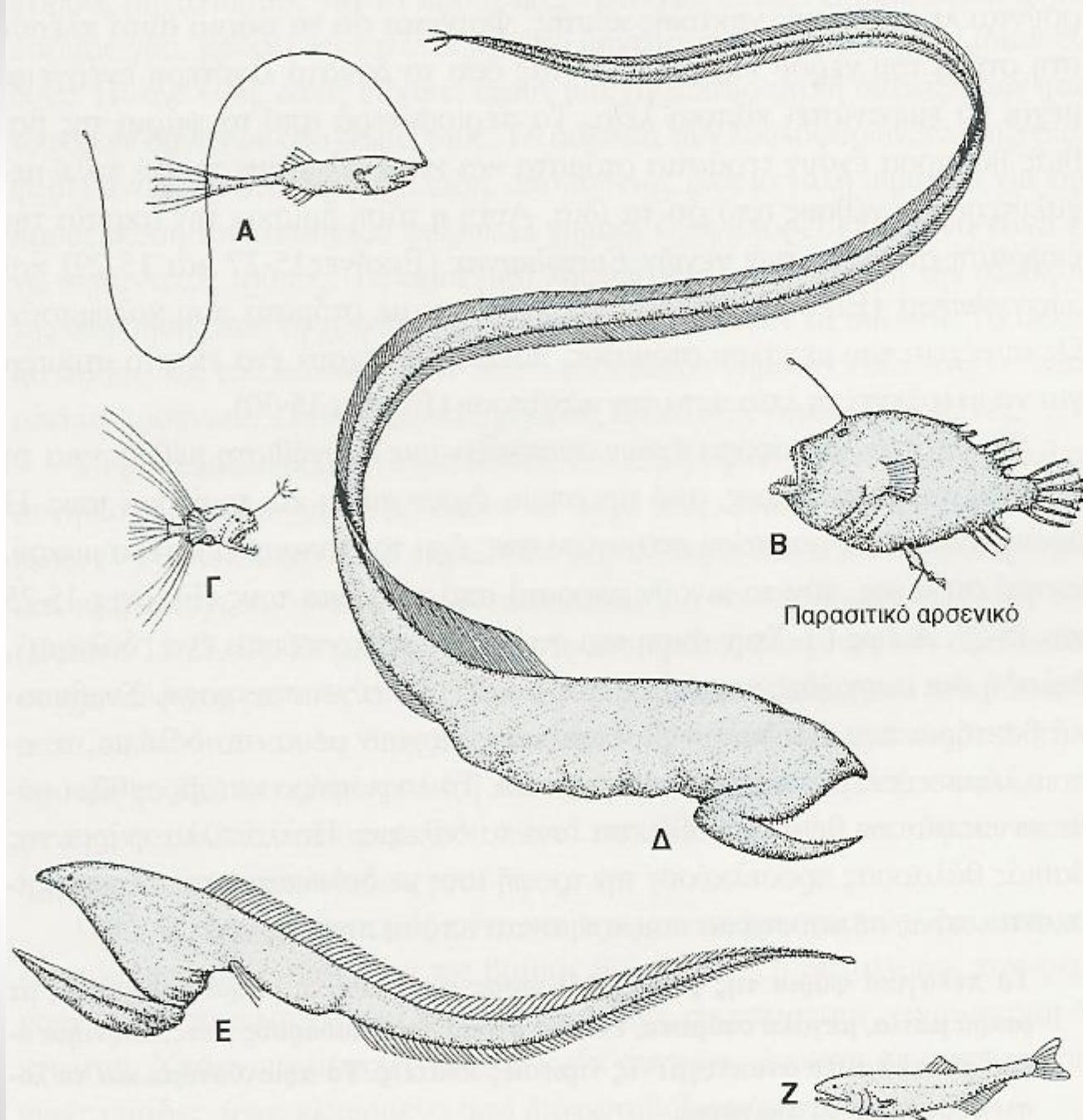
ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Έλλειψη Τροφής - Θήρευσηγιατί χαθήκαμε!!!**
 - τεράστια στόματα**
 - κατανάλωση τροφής **πολύ μεγαλύτερου μεγέθους/εκτατά** και μεγάλα **στομάχια**
 - Σύλληψη λείας στα **λοφιοφόρα ψάρια**: διαμόρφωση 1^{ης} ακτίνας του πτερυγίου σε λοφίο (δράση ως δόλωμα) & παραγωγή φωτός (συμβιωτικά βακτήρια)

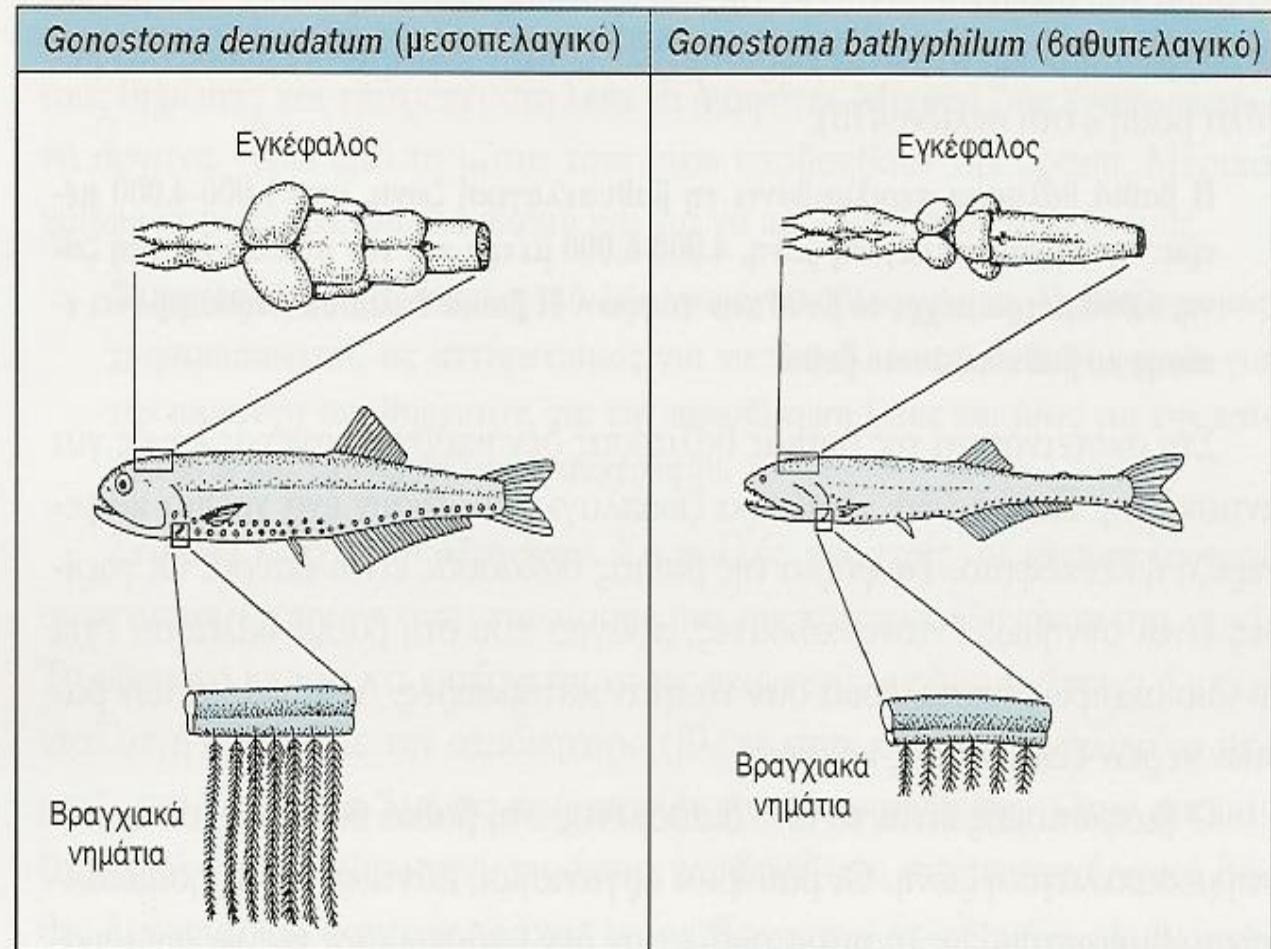

Εικόνα 15-27 Μερικά αντιπροσωπευτικά βαθύβια ψάρια: A, *Gigantactis macronema*· B, *Cryptopسارus couesi* (θηλυκό με ένα προσκολλημένο αρσενικό)· C, *Caulophryne acinosa*· D, *Saccopharynx ampullaceus*· E, *Eurypharynx pelecanoides*· και Z, *Gonostoma bathyphilum*.

ψαριά ΜΕΣΟΠΕΛΑΓΙΚΗΣ-ΒΑΘΥΠΕΛΑΓΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ

Εικόνα 15-26 Σύγκριση δύο στενά σχετιζόμενων πριονόστομων, ενός μεσοπελαγικού (*Gonostoma denudatum*, αριστερά) με ένα βαθυπελαγικό (*G. bathyphilum*, δεξιά). Το βαθύβιο ψάρι έχει μικρότερα μάτια, λιγότερους μύες, και λιγότερα φωτεινά όργανα. Έχει, επίσης, λιγότερο ανεπτυγμένο νευρικό και κυκλοφορικό σύστημα, όπως φαίνεται από το μικρότερο εγκέφαλο και τα μικρότερα βραγχιακά νημάτια.

ΒΑΘΥΑΛΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Α2. ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Αναπαραγωγή...** Όταν δεν είναι μόνον η τροφή σε ανεπάρκεια!!! - ΨΑΡΙΑ
 - ερμαφροδιτισμός
 - μηχανισμοί προσέλκυσης ατόμων άλλου φύλου
- 1. **Βιοφωτισμός** (διάταξη φωτοφόρων / συχνότητα εκπομπής φωτός)
- 2. **Χημική έλξη – χρήση φερεμονών**
- 3. **Άρρενο-παρασιτισμός:** αρσενικό άτομο προσκολλάται πάνω στο θηλυκό (λοφιοφόρα ψάρια) ⇒ συγχώνευση κυκλοφορικών συστημάτων ⇒ διατροφή από θηλυκό – Ήφελος θηλυκού: το αρσενικό – δότης σπερματοζωαρίων ⇒ αναπαραγωγή

ΑΓΝΩΣΤΑ ΕΙΔΗ ΨΑΡΙΩΝ

Ερωτικές καντάδες στο βυθό

Tous ήχους μιας
μακρόσυρτης
ερωτικής καντάδας
από άγνωστα είδη
ψαριών
υποστηρίζουν ότι
άκουσαν Αμερικανοί
ειδικοί στα Βάθη των
ωκεανών

Του Στέφανου Κρίκκη

Ειδικοί του Κολεγίου Θαλασσών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Νότιας Φλώριδας ανακάλυψαν ότι ορισμένα ψάρια στα βαθιά νερά του ωκεανού εκπέμπουν ήχους που μοιάζουν με καθούμονα. Χρηματοποιώντας υποθαλάσσια μικρόφωνα τα οποία είχαν ποντίσει στα Βαθιά, ανοικτά των νησιών Μπαχάμες, τούς μαγνητοφώνων. Όταν αργότερα ανέλυσαν στο εργαστήριο τους ήχους, αποφάνθηκαν ότι επρόκειτο για ερωτικό κάλεσμα ανάμεσα σε κάποια είδη ψαριών που θεωρούνται ακόμη άγνωστα, καθώς δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς.

Ο κυριότερος λόγος για τη υποθαλάσσιες συγχροδίες είναι η προσέλκυση των θηλυκών κατά την περίοδο της αναπαραγωγικής διαδικασίας

Οι ήχοι ή τα παλμικά κύματα που παράγουν ορισμένα ψάρια απότελεί ως επί το πλείστον ένα άγνωστο κεφάλαιο για την επιστήμη της Βιοακουστικής. Όπως λέει στα «NEA» ο κ. Ευστράτος Γεωργακαράκος, επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Θαλασσών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, «υπολογίζεται ότι περίπου το 5% των ψαριών μπορεί να παράγει ήχους, αι σποιοί μάλιστα παίζουν ομραντικό ρόλο στην κοινωνική τους».

Ένας από τους ρόλους αυτούς εί-

ναι και η διαδικασία της ωτοκίας. Ο Ντέιβιντ Μαν, βιολογικός ωκεανογράφος στο Πανεπιστήμιο της Φλώριδας, υποψήφιεται ότι οι ήχοι από τα Βαθιά νερά στις Μπαχάμες μπορεί να προέρχονται από άγνωστα είδη μπακαλιάρων ή κελιών. Ισχυρίζεται ότι η παραγωγή ήχων είναι ιδιαίτερο μέσο για να επικοινωνούν κάποια ψάρια στον ωκεανό και ότι η ανακάλυψη αυτή μπορεί να αποτελέσει το ξεκίνημα μιας προσπάθειας για να εντοπιστούν άγνωστα είδη και να κατανοθούν οι συνθήκες αναπαραγωγής τους.

Τα ψάρια παράγουν ήχους με διάφορας τρόπους. Μπορούν να χρηματοποιήσουν την νηκτική τους κύστη η οποία περιέχει αέρα, λάδι ή λίπος και περιβάλλεται από μυώνες. Η κύστη παράγει ήχους που ο συνχρόντιτος τους μπορεί να κυμαίνεται από 300 Hz μέχρι 1.500 Hz. Αυτούς τους ήχους είναι δυνατόν να τους ακούσει ο άνθρωπος μέσα στο νερό, αφού οι συχνότητες που πάνει το αυτί μας φθάνουν μέχρι τα 16.000 Hz. Η νηκτική τους κύστη η οποία πε-

κύστη δεν εκπέμπει μόνο τους ήχους αλλά βοηθά τα ψάρια να τους οισθανθούν κιδόλας. Αυτό συμβαίνει επειδή τα περισσότερα είδη δεν έχουν καλό ακουστικό σύστημα.

Από την άλλη πλευρά, όπως λέει στα «NEA» ο κ. Αργύρης Καλλινιώτης, από το Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών στη Νέα Πέραμο, ορισμένα ψάρια που ζουν σε γλυκά νερά εκμεταλλεύονται τη λεγόμενη γραμμή πλεύσης που διαθέτει το σώμα τους για να παράγουν παλμικά κύματα. Η γραμμή πλεύσης είναι ένδυκγωμα που εκτείνεται από τα βράγχια μέχρι την ουρά και βοηθά το ψάρι να αντιλαμβάνεται τις αλλαγές στην πίεση του νερού.

Ένα λαλιστάτο είδος ψαριού που ζει στη Βόρεια Αμερική είναι το Βατραχόφαρο, το οποίο παράγει ήχους σαν τρίγλιασμα. Η κλιδωτή πέστροφα παράγει ήχους που μοιάζουν με βούκητο, ενώ αρκετά έντονους ήχους εκπέμπει και η σημερένια πέστροφα. Μάλιστα, αν μαζευτούν κοπάδι, οι ήχοι τους είναι ευδιάκριτοι ακόμη και

έξω από το νερό.

Πάντως, δεν λείπουν και οι περιπτώσεις όπου κάποια γένη ψαριών παράγουν ήχους από την έπειτα τους δημιουργώντας φυσαλίδες στο θαλασσασ. Πολλοί ειδικοί πιστεύουν ότι ο κυριότερος λόγος που συμβαίνουν αυτές οι υποθαλάσσιες συγχροδίες είναι η προσέλκυση των θηλυκών κατά την περίοδο της αναπαραγωγικής διαδικασίας. Τα αρενικά προσελκύουν με τον τρόπο αυτό το θηλυκό που μπορεί να βρίσκονται σε μεγάλη απόσταση. Ο Ντέιβιντ Μάν έχει πως από την ανάλυση των ήχων μπορεί να εξαχθούν πολύτιμες πληροφορίες για

τη συμπεριφορά κάποιων ψαριών και κυρίως για την ωτοκία τους. Αν διλαδή αυτή γίνεται ουνέκων ή σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

Εκτός όμως από την αναπαραγωγή, οι ήχοι χρησιμεύουν σε ορισμένα ψάρια για οριοθέτησης την περιοχή που κινούνται, ενσέχομενά για να αποθαρρύνουν κάποιους δώκτες τους και φυσικά για άλλους σκοπούς που ακόμη δεν γνωρίζουμε.

«Δεν είναι ήχοι φάλαινας»

Ο Ντέιβιντ Μαν, βιολόγος - ωκεανογράφος στο Κολέγιο Θαλασσών Επιστημών της Νότιας Φλώριδας, λέει στα «NEA» ότι «οι ήχοι που μαγνητοφωνήσαμε δεν φαίνεται να προέρχονται από κάποιο κιτπώδες. Βεβαίως, υπάρχουν ήχοι από φάλαινες που δεν έχουμε ποτέ ακούσει, αλλά κρίνονται από τη χαμηλή συχνότητα των ήχων εικάζουμε πως πρόκειται για μικρά ψάρια». Ο Αμερικανός ειδικός λέει ακόμη ότι έστειλε το μαγνητοφωνημένο αρχείο σε συναδέλφους του σε διάφορα ερευνητικά κέντρα που ασχολούνται με την ακουστική των κιτπώδων, αλλά «κανείς τους δεν έδειξε να αναγνωρίζει αυτούς τους ήχους». Και προσθέτει ότι σε μια περίπτωση πεκμορή του ήχου γινόταν συνεχώς από το ίδιο περίπου σημείο για διάστημα μεγαλύτερο της μισής ώρας, «γεγονός που αποκλείει την περίπτωση κάποιας φάλαινας, που οποία

LINK

<http://personal.ecu.edu/sprague/mdrumming.html>

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Αναπαραγωγή...Όταν δεν είναι μόνον η τροφή σε ανεπάρκεια!!! - ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ**
‘Άγνωστος ο μηχανισμός: Πιθανώς συγκέντρωση σε αναπαραγωγικές ομάδες ελκυόμενες από φωτοβόλα & χημικά σήματα’

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Υδροστατική Πίεση**
 - αύξηση πίεσης συναρτήσει του βάθους (κάθε 10m προστίθεται και 1 ατμόσφαιρα)
 - κύριος παράγοντας της ζώνωσης των βαθυπελαγικών οργανισμών (ορισμένοι οργανισμοί δεν μπορούν να ζήσουν σε πολύ μεγάλα βάθη – ψάρια: κατώτερο όριο εξάπλωσης 8.500m)

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

A2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Υδροστατική Πίεση**

επίδραση:

- βασικές λειτουργίες της ζωής (π.χ. δράση ενζύμων που ελέγχουν τον μεταβολισμό)
- απουσία λειτουργικής νηκτικής κύστης στα βαθύβια ψάρια ⇔ υψηλό ενεργειακό κόστος

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Α2. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- **Υδροστατική Πίεση**
 - επιστημονική ‘άγνοια’ της βαθιάς θάλασσας **σχετίζεται** **άμεσα με το θέμα της πίεσης** ⇒ λίγα βαθυσκάφη μπορούν να καταδυθούν στις βαθιές τάφρους
 - **δυσκολία ανάσυρσης** **ζωντανών** οργανισμών από μεγάλα βάθη – αναγκαιότητα χρήσης **εξειδικευμένου εξοπλισμού**

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- **Υδροστατική Πίεση**
- **Απουσία φωτός**
- **Σταθερά χαμηλή θερμοκρασία**

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΛΑΓΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

‘γνώσεις για το βένθος της βαθιάς θάλασσας είναι περισσότερες από ότι για το πλαγκτόν ή το νηκτόν’

- χρήση επιβενθικών ελκύθρων**
- ειδικοί δειγματολήπτες ιζήματος (π.χ. Box Corer)**
- χρήση ROV**
- χρήση βαθυσκαφών**
- χρήση καμερών**

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Ανεπάρκεια τροφής

μικρό % τροφής που παράγεται στην επιπελαγική ζώνη φτάνει στις βαθιές ζώνες της βενθικής ενότητας ⇒ **μόνιμη ανεπάρκεια τροφής** ⇒ **πολύ μικρή βιοποικιλότητα και μικρή αφθονία οργανισμών ...πάντως > από ότι στην πελαγική ενότητα και με καλύτερες ευκαιρίες για τους οργανισμούς**

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Μορφές Διαθέσιμης Τροφής
- ‘Βροχή’ οργανικής ύλης που έρχεται από την πελαγική ενότητα (κυρίως εύφωτη ζώνη): το ποσό της ύλης πολύ μικρό/μεγάλο τμήμα της ύλης δεν πέπτεται άμεσα από τους οργανισμούς (π.χ. χιτίνινα υπολείμματα καρκινοειδών του ζωοπλαγκτού)**
- Απεκκρίματα οργανισμών**
- Βακτήρια**
- Σώματα νεκρών μεγαλόσωμων ζώων (μεγάλα ψάρια, φάλαινες)/ευκαιριακά**

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

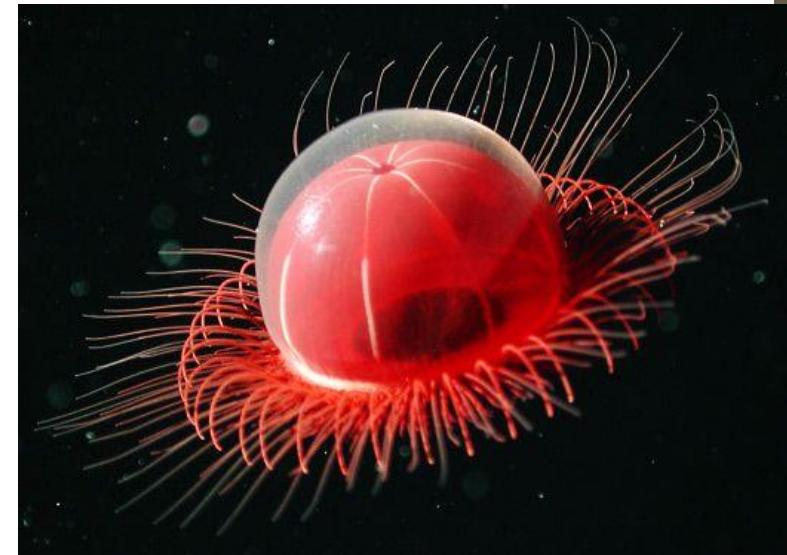
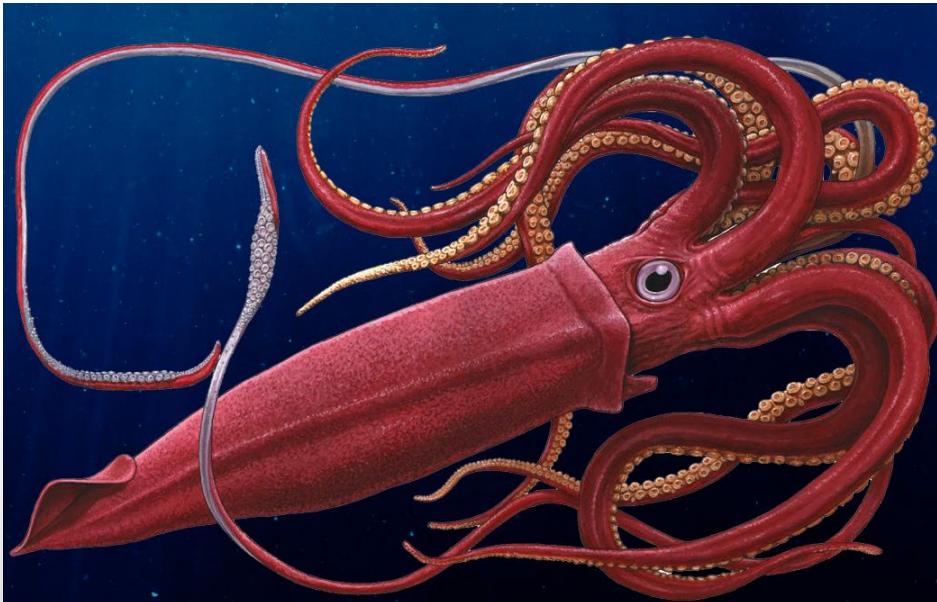
- Κυρίαρχοι βενθικοί οργανισμοί
- Μειοπανίδα** – Ιλύς ο κυρίαρχος τύπος κινητού υποστρώματος ⇒ μεγάλες ποσότητες οργανικής ύλης. Σημαντικός κρίκος της τροφικής αλυσίδας στα βάθη αυτά: Μεταφορά ενέργειας από βακτήρια και ΔΟΥ στα μεγαλύτερα ζώα
- Μακροπανίδα** (μεγάλο τμήμα της πανίδας)
- Μεγαπανίδα** (σχετικά σπάνια)
- Βενθικά Ψάρια** (σχετικά σπάνια)

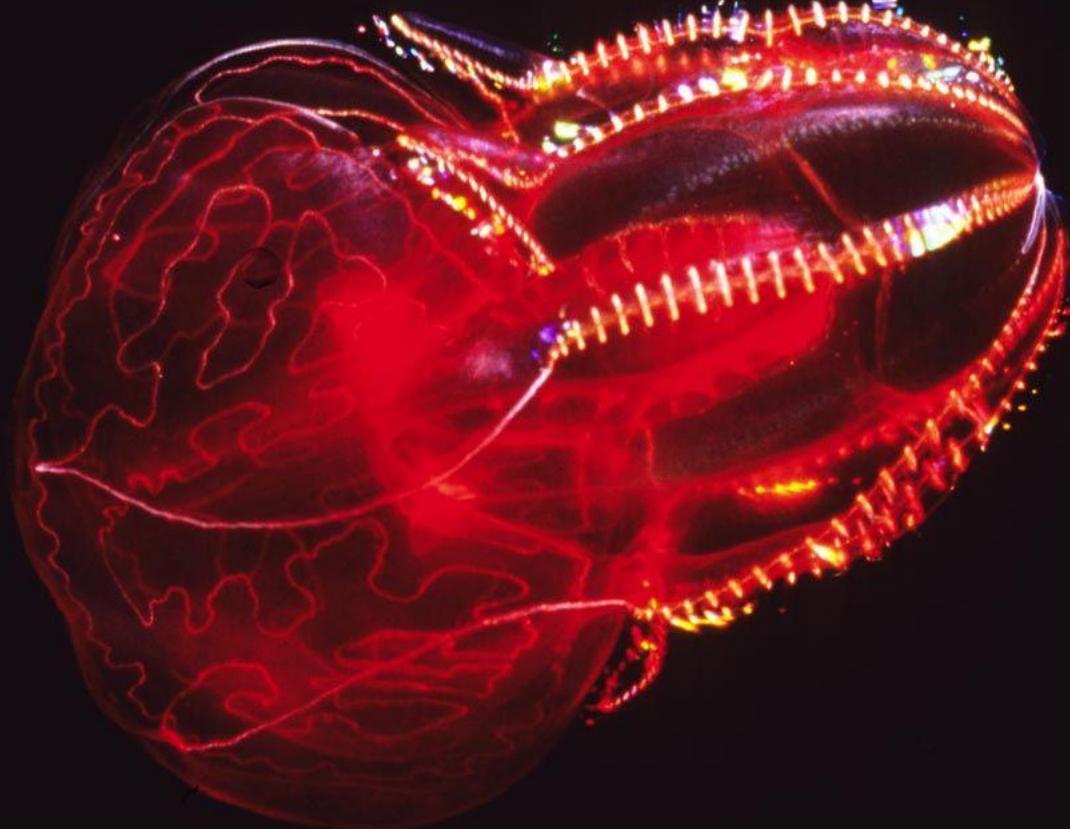
ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Κυρίαρχες ταξινομικές ομάδες μακροβενθικών οργανισμών

1. Πολύχαιτοι
2. Δίθυρα Μαλάκια
3. Καρκινοειδή(γαρίδες, καβούρια, αμφίποδα)
4. Εχινόδερμα (Ολοθούρια, Οφίουροι)

WWW.MONTEREYBAYAQUARIUM.ORG

© 1999 MBARI/Kevin Raskoff

BLOODYBELLY COMB JELLY

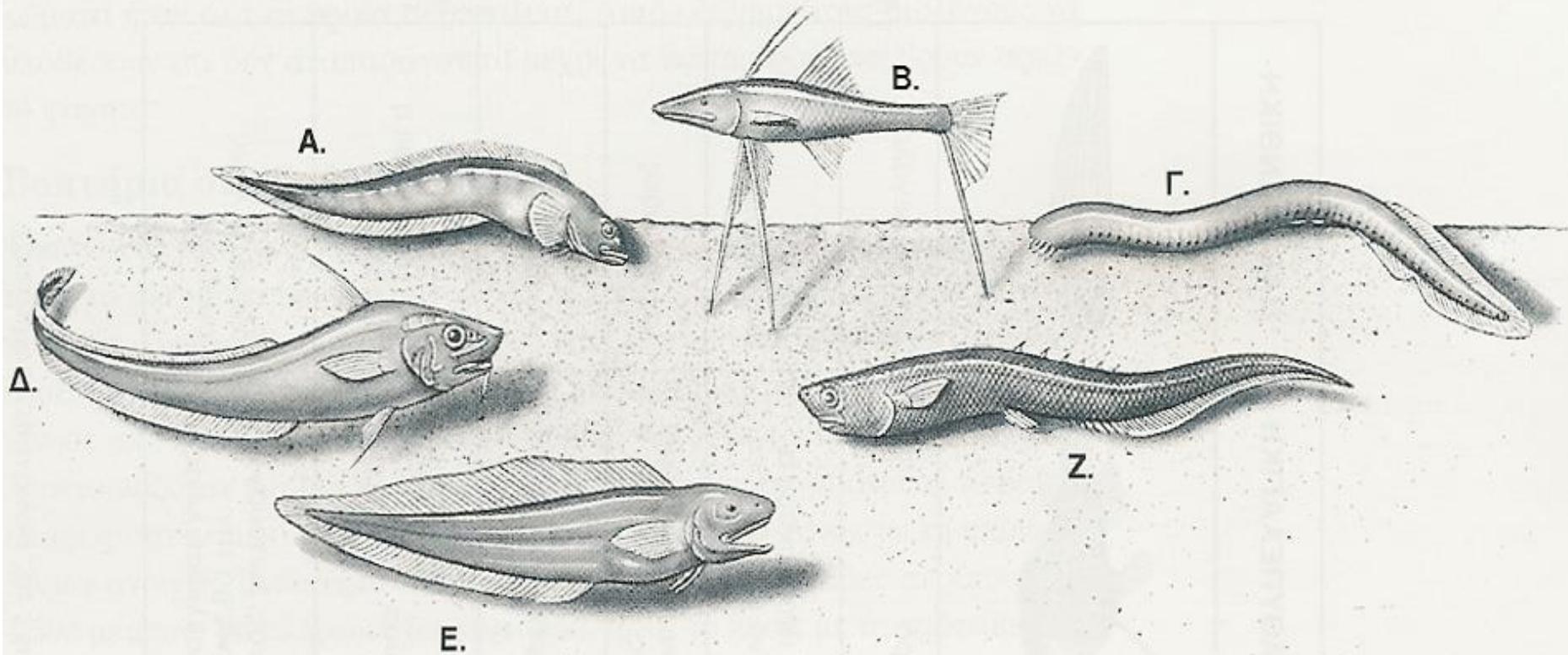
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Τροφοληπτικοί Τύποι βενθικών οργανισμών
 - **Αιωρηματοφαγία** – σχετικά σπάνια
 - **Ιζηματοφαγία** – αρκετά συνηθισμένος
 - **Θήρευση-Σαρκοφαγία**
1. Βενθικοί οργανισμοί (αστερίες, οφίουροι, καβούρια)
 2. Νηκτονικοί οργανισμοί (ψάρια, καλαμάρια)

ΒΑΘΥΒΕΝΘΙΚΑ ψαριά

Εικόνα 15-36 Μερικά τυπικά βαθύβια βενθικά ψάρια: A, Zoarces· B, Bathypterois· Γ, Eptatretus stouti· Δ, Lionurus carapinus· E, Bassogigas profundissimus· Ζ, Notacanthus bonapartei.

ΒΑΘΥΒΕΝΘΙΚΑ ψάρια

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Τροφοληπτικοί Τύποι βενθικών οργανισμών
 - **Παμφάγα** (π.χ. αμφίποδα – δόλωμα ζωντανός οργανισμός που ...έρχεται από ψηλά!!!)
 - **Κοπρονεκροφαγία** [π.χ. αμφίποδα, βενθικά ψάρια (*Coryphaenoides*, *Lionurus*, *Bassogigas*, *Abyssoprotula*, *Notacanthus*, *Eptatretus*) - μεγαλόσωμα ψάρια με σχετικά καλά αναπτυγμένους μύες και δραστήρια μετακίνηση]
 - **Παντόποδα** = θαλάσσιες αράχνες (απομύζηση υγρών σώματος λείας)

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- Τροφοληπτικοί Τύποι βενθικών οργανισμών
 - **Παμφάγα** (π.χ. αμφίποδα – δόλωμα ζωντανός οργανισμός που ...έρχεται από ψηλά!!!)
 - **Κοπρονεκροφαγία** [π.χ. αμφίποδα, βενθικά ψάρια (*Coryphaenoides*, *Lionurus*, *Bassogigas*, *Abyssoprotula*, *Notacanthus*, *Eptatretus*) - μεγαλόσωμα ψάρια με σχετικά καλά αναπτυγμένους μύες και δραστήρια μετακίνηση]
 - **Παντόποδα** = θαλάσσιες αράχνες (απομύζηση υγρών σώματος λείας)

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- **ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ**
 - **Ανάπτυξη των οργανισμών πολύ αργή** σε σχέση με τους οργανισμούς που ζουν στην επιφάνεια
 - **Μεγάλη διάρκεια ζωής** (π.χ. δίθυρα μαλάκια 50-100 χρόνια)
- 1. Έλλειψη τροφής
- 2. Χαμηλές θερμοκρασίες & υψηλή πίεση

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

B. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- **ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ**
 - **Ανάπτυξη άμεση**
 - **Μικρός αριθμός αυγών**
 - **Μεγάλο μέγεθος αυγών – μεγάλη ποσότητα λεκίθου**
 - **Αναστολή γεννητικής ωριμότητας & αναπαραγωγικής δραστηριότητας ⇔ έλλειψη τροφής**

ΒΑΘΥΑΛΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Β. ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ-ΒΕΝΘΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- **ΒΑΚΤΗΡΙΑ**

- **Σημαντικός ρόλος**

1. Διάσπαση άπεπτης οργανικής ύλης που καταφτάνει στο βυθό
2. Πηγή τροφής για μειο- και μακροπανίδα

- **Προσαρμογές/Συμβάν με βαθυσκάφος Alvin 1968**

1. **Αντοχή σε μεγάλη υδροστατική πίεση**
2. **Βραδύτεροι ρυθμοί ανάπτυξης**
3. **Διαβίωση σε μικρές συγκεντρώσεις θρεπτικών**
4. **Συμβίωση με ζώα (π.χ. αμφίποδα) / πέψη χιτίνης & οργανικών θρυμμάτων**